

BEVARA TÄLJSTENEN

Täljstenens plangrupp

PLANGRUPPSMÖTE NR 11, 2014-09-24

Deltog:

- Marianne Staaf, sammankallande
- Lennart Johansson
- Agust Boj
- Maria Wegscheider
- Jan Gille
- Jolanta Obminska (punkt 1)

Anteckningar

1. Samråd med Mathias Lantz, Uppsalahem

Mötet inleddes med en kort presentation om plangruppens fyra arbetsområden: q-märkning, varsam renovering, nya Eriksberg och önskad samverkan med IBF.

Thomas gav därefter svar på de frågor som översänts till honom inför mötet.

- Planprocessen är inne i ett intensivt skede för att få fram "förslag nr 6" där man tagit "det bästa" från de tidigare 5 arkitektförslagen samt vägt in de synpunkter som lämnats av bl a boende i området. Uppsalahems förhoppning är att planprocessen ska förkortas genom den ovanligt noggranna förankringen som de anser har genomförts och som de betraktar som ett pilotprojekt. Om allt går som Uppsalahem önskar ska arbeten med Nya Eriksberg påbörjas 2017 och genomföras inom en 10-årsperiod.
- Mathias känner till att Kulturnämnden har utarbetat ett förslag till ny kulturmiljöplan och menar att Uppsalahem i planarbetet med Nya Eriksberg väger in kulturmiljöaspekter och tar hänsyn till kommunens samtliga styrdokument i planarbetet.
- Renovering med stambyte inom Täljstenen kommer ingå som en del av planen med Nya Eriksberg och inte som ett separat projekt. Mathias tror att renoveringsarbetet kommer dröja flera år eftersom Täljstenen inte är det område inom Eriksberg som omdaningsarbetet inleds med.
- Vid Uppsalahems bostadsrenoveringar gäller en princip: att riva ut befintliga köksinredningar och montera in helt ny. Detta efter ett styrelsebeslut i början av 2014. Mathias känner till utställningen "Vårt Hem – Vi vill bo kvar" om renovering av Gränbyområdet som visas under september 2014 i Åhuset i Uppsala samt de diskussioner om varsam renovering som förs.
- Mathias menar att varsam renovering är svår att få lönsam eftersom Uppsalahem arbetar efter affärsmässiga principer och måste "räkna hem" varje enskild bostadsrenovering.
- På förfrågan om han tror att Uppsalahem kan intressera sig för samma typ av kulturhistorisk inventering av Täljstenen som Riksbyggen genomfört genom Sofia Meurk i en del av Gränby svarade han att vi kan skicka en ansökan om det till honom med kontaktuppgifter till studierektorer som eventuellt kan bistå med elevinsatser för genomförande.

Mötet med Mathias avslutades med att han upprepade att Nya Eriksberg genom stärkt medborgardialog är ett pilotprojekt! Vidare att han ser positivt vårt initiativ till möte och att det är honom som vi ska se som vår kontaktperson angående Nya Eriksberg och Täljstenens kommande renovering.

BEVARA TÄLJSTENEN

Täljstenens plangrupp

Mötet fortsatte i G:a Kvarterslokalen

1. **Dagordningen kompletterades och fastställdes.**
2. **Anteckningar från föregående möte gicks igenom och lades till handlingarna.**
3. **Mötet med Mathias Lantz diskuterades och sammanfattades**
 - Konstaterades att Uppsalahem enbart utgår från Allbolags-lagens princip om affärsmässighet inte principen om sociala hänsyn. *Beslöts* att försöka lyfta den frågan med politiker i den nya kulturnämnden, plan- och byggnadsnämnden samt Uppsalahems styrelse.
 - Uppdrogs åt August att utarbeta förslag till skriftlig förfrågan till Uppsalahem om kulturhistorisk inventering av Täljstenens bostäder. Maria åtog sig att scanna Sofia Meurk's Kulturhistoriska inventering av området Gränby.
4. **Rapport från kulturnämndens info-möte om förslag till Kulturmiljöprogram.**
 - Se bilaga 1.
5. **Rapport från debatt med Sara Westin IBF**
 - Se bilaga 2
6. **Nyhetsbrev Bevara Täljstenen**
 - Maria presenterade en reviderad version av nyhetsbrevet som alla tyckte var bra och värt att arbeta vidare med.
 - August tog upp frågan om vilka vi ska vända oss till med nyhetsbrevet, hyresgästerna eller utomstående som kan påverka plangruppens ambitioner på ett positivt sätt. *Beslöts* att åter ta upp frågan vid kommande möte.
7. **Aktivitets- och tidplan**
 - *Beslöts* att revidera planen. Se bilaga 3.
8. **Övriga frågor**
 - *Beslöts* att vid kommande möte ta upp Mariannes förslag om att plangruppen även ska engagera sig i hyresförhandlingsfrågor.
9. **Kommande plangruppsmöte**
 - Onsdagen den 15 oktober kl 18.15-20.15 i g:a kvarterslokalen.

BEVARA TÄLJSTENEN

Täljstenens plangrupp

BILAGA 1

Kulturnämndens informationsmöte om Uppsala kommuns första Kulturmiljöprogram 2014-09-16

Från Plangruppen deltog Lennart, Jan & August

Övriga deltagare var bl a Kulturnämndens ledamöter, kommunantikvarien, Föreningen Vårda Uppsala, en hembygdsförening samt kulturförvaltningens medarbetare.

- Kulturprogrammet är ett komplement/fördjupningsunderlag till gällande detaljplaner. Det ska inspirera, styra och vägleda kommunens politiker och tjänstemän inom såväl kommunen som för kommunens olika bolag och kommer på sikt att uppdateras, digitaliseras och göras tillgängligt genom kommunens hemsida.
- Kulturmiljöprogrammet tar ännu inte upp "sociala värden" (social values)
- Kulturprogrammet hade till del utarbetats som studenters praktikarbeten.
- Vi fick möjlighet att kort presentera plangruppen och vår vilja att q-märka Täljstenen.
- På samma sätt som det idag finns ett växande intresse för Gunnar Leche som var ledande arkitekt i Uppsala 1935-1955 bör vi skapa ett intresse för Täljstenens arkitekt Sten Ancker som även ritade bland a Södra Gränby och Norra Kvarngärdet under 50-60-talet.
- Någon enhetlig klassificering/gradering av skyddsvärda miljöer/byggnader finns det inte intresse för. Det anges ofta att minlöerna är "utpekade" som särskilt bevarandevärda.

Viktiga kontakter för oss framöver:

- P O Sporong, Vårda Uppsala
- Kullike Montgomery (MP)
- Dick Jansson (S)

BEVARA TÄLJSTENEN

Täljstenens plangrupp

BILAGA 2

Rapport från Projektet Våra hus arrangemang "Samtal pågår" / Information / Debatt med mingel i Galleri Åhuset, Sysslomansgatan 1, 2014-09-17

Från Plangruppen deltog Jan och August.

Övriga deltagare var projektgruppen Våra Hem, representant från plan- och byggnadsnämnden, representanter från Hyresgästföreningen Uppsala Knivsta, Uppsala lokalradio samt några boende från Gränby. Särskilt inbjuden var Sara Westin.

- Allt inleddes med att Sara presenterade sin rapport som vi har tagit del av.
- Saras rapport beställdes hos IBF av Hyresgästföreningen centralt 2011. Anledningen var den då aktuella lyxsaneringen i Järna. Det Sara informerade särskilt om var:
 - Skeninflytandet från fastighetsbolagen. Sara menar att samtalen havererar genom fastighetsbolagens bristande respekt för hyresgästerna.
 - Ofta anges renoveringar av att man ska höja attraktiviteten i området. Detta är ett flumbegrepp – höjd attraktivitet för vem?
 - Den engelska benämningen "renoviction" översätts numer till "renovräkning".
 - En uppskattning är att 60% av innevanarna i Kvarngärdet flyttade i samband med renoveringen. Sara kallade det tvångsförflyttning.
 - Problemet är att det bara är fastighetsbolagen som vet hur många som flyttar under renoveringstiden och dessa uppgifter redovisas inte.
 - Kommunala bostadsföretags riktlinjer genom den nya lagen om affärsmässiga principer har tillkommit med rädsla för att EU skulle gå emot allmännyttan för att det inte levde upp till fri konkurrens. Men det som står inskrivet i lagen är att kommunala bokag ska kunna ta sociala hänsyn. Detta glöms gärna bort eftersom Kommunala fastighetsbolag oftast vill ses som vilka bolag som helst.
- Projektgruppen Våra Hem berättade om hur deras utställning tillkommit.
 - När oron spreds i Gränby inför renoveringen som ska pågå mellan 2011-2016 drog projektet i gång med devisen "Vi vill bo kvar". Nio konstnärer och en projektledare/journalist fick finansiering för det ett-åriga projektet Våra Hem Från Kultur i Länet, Uppsala kommun och Hyresgästföreningen. En omfattande dörrknackningsinsats genomfördes och många intervjuades. Det visade tydligt att för många hade rädslan gått på djupet, alla kände sig starkt berörda och en del var förtvivlade och rädda för att inte kunna bo kvar.
 - Debatten avslutades med frågor & svar kring temat Vi vill bo kvar.
- Vi fick möjlighet att kort informera om Bevara Täljstenen. Eva Byegård och Jens Nilsson från Hyresgästföreningen Uppsala Knivsta samt Ingela Ekrelus (V) i plan- och byggnadsnämnden var mycket intresserade och ville få löpande information.
- Sara Westin föreslog att vi istället för att försöka få projektsamverkan med IBF, istället försöka intressera följande två studierektorer för en projektsamverkan:
 - Studierektor Kjell Haraldsson, Uppsala universitets kulturgeografiska institution.
 - Studierektorn för KTH:s grundutbildning för Samhällsbyggnad och miljö.

BEVARA TÄLJSTENEN

Täljstenens plangrupp

BILAGA 3

AKTIVITETS- OCH TIDSPLAN, HÖSTTERMINEN 2014 / rev. sept.

ÖVERGRIPANDE

INSATS	ANSVARIG	KLART
Utveckla webbplatsen www.bevarataljstenen.se	Lennart & Jolanta	13/11
Ge ut ett första informationsblad med information om höstens verksamhet och om webbplatsen. Vidare att distribuera informationsbladet till boende i Täljstenen samt till önskade samarbetsparter.	Maria	15/10
Söka bidrag för att kunna översätta delar av webbplatsens innehåll samt informationsblad.	Marianne	23/10

q-MÄRKNING

INSATS	ANSVARIG	KLART
Lista miljöer med samma karaktär och från samma tid som har q-märkts bl. a. genom Riksantikvarieämbetet.	August	15/11
Genomföra ett halvdagsseminarium under jan/febr 2015 med politiker, tjänstemän och hyresgäster angående frågor kring Allbolagslagen sociala frågor och om renoveringsprinciper.	August & övriga	Jan/febr 2015

RENOVERING

INSATS	ANSVARIG	KLART
Hålla oss informerade om Uppsalahems renoveringsplaner för Täljstenen.	Alla	Löpande

NYA ERIKSBERG

INSATS	ANSVARIG	KLART
Hålla oss informerade om utvecklingen bl. a. genom den hemsida som projektet Nya Eriksberg har.	Alla	Löpande

IBF / Institutet för Urban- och Bostadsforskning

INSATS	ANSVARIG	KLART
Kontakta studierektor Kjell Haraldsson vid Uppsala universitets kulturgeografiska institution samt studierektorn för grundutbildningen vid KTH för eventuell projektsamverkan.	Marianne	21/10

Plangruppen

- Marianne Staaf, sammankallande och kontakt med styrelsen i LHF
- August Boj, sekreterare
- Lennart Johansson, q-märkning, webbredaktör
- Maria Wegscheider, analys och fakta
- Jolanta Obminska, invandrarkontakter
- Jan Gille, analys och fakta

Referensgrupp

För löpande information

- Lars-Olov Larsson, lars.ewa.larsson@gmail.com
- Thomas Lantz, thomas.lantz@uppsalahem.se
- P O Sporong, Föreningen Vårda Uppsala
- Ingela Ekrelius (V), kulturnämnden, 073-260 48 49, ingela.ekrelius@comhem.se
- Küllike Montgomery (MP), kulturnämnden
- Dick Jansson (S), kulturnämnden
- Eva Byegård och Jens Nilsson, Hyresgästföreningen Uppsala Knivsta

2014-10-02 / ab